

**Коментар на неконсолидиран неревидиран
Биланс на успех и Биланс на состојба
на Комерцијална банка АД Скопје
за периодот 01.01 - 30.09.2019 година**

1. Биланс на успех

Во периодот од 01.01-30.09.2019 година Банката од своето работење оствари **позитивен финансиски резултат** во износ од 1.300,6 милиони денари наспроти остварениот **позитивен финансиски резултат** во истиот период минатата година во износ од 1.728,9 милиони денари. Помалку остварениот финансиски резултат во тековниот период се должи на два настани кои имаа клучно влијание на структурата на приходите на Банката во истиот период од минатата година. Имено, во текот на првиот квартал од 2018 година беа финализирани интензивните активности на Банката за решавање на статусот на должникот ФЕНИ – Кавадарци, такашто беше склучен и реализиран договор за продажба на побарувањата од ФЕНИ, со што во билансите на Банката беше евидентирано ослободување на исправката на вредност и истото имаше соодветен ефект врз остварениот финансиски резултат. Дополнителен ефект во минатата година имаше и реализираната висока капитална добивка од продажба на преземен имот. Наспроти ова, во тековниот период доминираат приходите од редовни активности и се забележува стабилизирање на нивото на исправката на вредност на финансиските средства и посебната резерва за вонбилансни изложености.

Остварената добивка пред исправка на вредност, која претставува показател за оперативната способност на Банката да ги покрива расходите од работењето, е за 20,1% помала во однос на минатата година. Намалувањето на добивката пред исправка на вредност главно произлегува од помалиот износ на реализирани останати приходи, а пред сè приходи од капитални вложувања и капитална добивка. Имено, во истиот период минатата година Банката изврши продажба на имот преземен од должникот Брилијант Штип по кој основ реализираше капитална добивка во вкупен износ од 411 милиони денари.

Вкупните приходи од работењето изнесуваат 3.067,6 милиони денари и бележат намалување од 13,3% во однос на истиот период од минатата година.

Нето-приходите од камата претставуваат основна компонента во формирањето на вкупните приходи од работењето и на 30.09.2019 година истите бележат намалување од 5,3% во однос на истиот период од минатата година главно како резултат на намалени приходи од камата од кредити дадени на нефинансиски друштва, поради намалување на нивната состојба, како и од намалени приходи од камати од секторите држава и финансиски друштва поради намалени каматни стапки на државните и благајничките записи. Наспрема тоа, приходите од камата од секторот домаќинства бележат минимално зголемување поради зголеменото кредитирање споредено со истиот период минатата година и покрај намалување на активните каматни стапки. Планот за анализираниот период е остварен со 93,4%.

Нето приходите од провизии и надоместоци на 30.09.2019 година изнесуваат 705,4 милиони денари и во однос на истиот период од минатата година бележат зголемување од 13,0%. Планот за анализираниот период е остварен со 101,9%.

Нето приходите од курсни разлики на 30.09.2019 година изнесуваат 82,7 милиони денари и бележат намалување од 22,7%. Планот за анализираниот период е остварен со 79,3%.

Останатите приходи од работењето на Банката на 30.09.2019 година изнесуваат 480,8 милиони денари и бележат намалување како резултат на повеќе реализирани приходи од капитални вложувања и капитална добивка од продажба на преземен имот во истиот период од минатата година.

Оперативните расходи за периодот 01.01-30.09.2019 година изнесуваат 1.202,2 милиони денари и во однос на истиот период од минатата година се минимално намалени за 0,1%% како резултат на намален износ на амортизација. Планот е остварен со 99,3%.

Загубата поради оштетување на нефинансиските средства на нето основа заклучно со месец септември изнесува 3,9 милиони денари и во најголем дел се однесува на оштетување на имот чија нето вредност е сведена на нула согласно регулативата од НБРМ.

Во извештајниот период Банката оствари **исправка на вредност на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансни изложености на нето основа** во износ од 560,8 милиони денари. Во истиот период од минатата година беше склучен и реализиран договор за продажба на побарувањата од ФЕНИ, поради што исправката на вредност изнесуваше 234,8 милиони денари.

2. Биланс на состојба

Вкупната актива на Банката на 30.09.2019 година достигна износ од 118.119,3 милиони денари и во однос на декември 2018 година бележи зголемување од 3,3%. Планот е остварен со 100,3%. Зголемувањето на вкупната актива во најголем дел се должи на зголемувањето на кредити на и побарувања од банки, кредити на и побарувања од други комитенти и зголемувањето на вложувањата во хартии од вредност. Ваквата состојба е резултат на зајакнувањето на капиталната позиција, што овозможи Банката на пазарот да понуди модифицирани кредитни производи за физички и правни лица со поповолни услови во однос на конкуренцијата. Исто така, укинувањето на регулативата за вложување во хартии од вредност на странските пазари овозможи Банката да пласира средства во должнички ХВ кои носат поволни приноси и согласно тоа се изврши реструктурирање на активата со пренасочување на дел од средствата пласирани во странски банки со негативни каматни стапки.

Кредитите на и побарувањата од банки бележат скоро двојно зголемување како резултат на пласирани средства во странски банки со рочност над 3 месеци, заради минимизирање на неповолните ефекти од негативните каматни стапки.

Кредитите на и побарувањата од други комитенти бележат зголемување од 3,6% како резултат на зголемени редовни бруто кредити на физички лица (потрошувачки и станбени кредити со валутна калузула) како резултат на понудените ниски и конкурентни каматни стапки. Планот е остварен со 99%.

Вложувањата во хартии од вредност се зголемени за 15,9% како резултат на купена еврообврзница издадена од РСМ Министерство за финансии, купени корпоративни обврзници издадени од странски банки и во помал дел од купени континуирани државни обврзници во денари. Имено, со укинувањето на Одлуката од НБРМ за условите што треба да ги исполнуваат хартиите од вредност во странство во кои може да вложува овластена банка, се овозможи Банката да вложува во хартии од вредност издадени за странските пазари, кои во моментот нудат задоволителен принос, во услови на недостаток на прифатливи проекти за кредитирање на домашниот реален сектор.

Средствата за тргување се зголемени за повеќе од шест пати како резултат на вложување во странски финансиски друштва (купени 49.610 акции од Tirana Bank Sh.A во износ од 2,5 милиони евра или 154,6 милиони денари).

Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање во износ од 337,5 милиони денари се состојат од вложувања во удели во инвестициски фондови.

Вложувањата во придружни друштва се намалени во однос на декември 2018 година за 16,5% како резултат на извршена корекција на сметководствената вредност на вложувањето во КБ Прво пензиско друштво АД Скопје за износ од 45.203 илјади денари по основ на исплатена дивиденда за 2018 година во корист на Комерцијална банка АД Скопје, што е во согласност со Методологијата на НБРСМ за сметководствено евидентирање на овие вложувања со примена на „методот на главнина“.

Паричните средства и паричните еквиваленти бележат намалување од 4,6% како резултат на намалената состојба на тековните сметки и орочените депозити до 3 месеци пласирани во странски банки. Планот е остварен со 93,6%.

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања се намалени за 95,7% главно по основ на продажба на преземен имот, како и по основ на евидентирано оштетување на имотот согласно со регулативата од НБРСМ.

Вкупните депозити (депозити на комитенти и депозити на банки) достигнаа износ од 103.121,9 милиони денари и бележат зголемување од 3,7%. Планот е остварен со 100,8%.

Обврските по кредити достигнаа износ од 878,6 милиони денари и се намалени во однос на декември 2018 година како резултат на отплатени доспеани рати од кредитните линии. Планот е остварен со 114,4%.

Акционерскиот капитал и резервите на Банката со состојба 30.09.2019 година достигнаа износ од 12.737,8 милиони денари и бележат зголемување од 2,7% во однос на 31.12.2018 година како резултат на зголемен резервен фонд за 500 милиони денари согласно Одлука од Собранието на акционери одржано на 04.04.2019 година.

3. Очекувања за претстојниот период

Макроекономските услови во кои Банката ќе ја остварува својата активност до крајот на 2019 година подразбираат остварување на зацртаниот раст од 3,5% како резултат на солидните движења во реалниот сектор во изминатиот период. Притоа, внимателно ќе се следат новонастанатите околности поврзани со евроатлантските интеграции на земјата и ризиците од намалување на глобалниот раст.

Како резултат на остварениот позитивен импулс во реалниот сектор во првото полугодие, се очекува растот на БДП во 2019 година да достигне 3,5%. Ваквите очекувања се потврдени и од последните оценки за растот на земјата дадени од ММФ. Стабилните макроекономски услови ќе се потпираат на стабилната и предвидлива инфлација и стабилниот номинален девизен курс на денарот во однос на еврото. Се очекува просечната годишна стапка на инфлација, мерена преку индексот на трошоците на животот, во 2019 година да се движи околу 2%. Тоа значи мало забрзување на инфлацијата во однос на 2018 година.

Се очекува годишниот пораст на вкупните кредити на банкарскиот систем во 2019 година да достигне до 8,5%. Порастот на кредитите би се финансирал првенствено од депозитната база на банките, при што се очекува растот на вкупните депозити на нефинансискиот сектор да достигне до 7,7% во 2019 година.

Банката ќе ги презема сите неопходни активности за остварување на зацртаните цели и задачи во рамки на Програмата на мерки и активности на деловната политика за 2019 година, при што ќе биде фокусирана пред сè на подобрување на квалитетот на портфолиото. Банката очекува забрзан раст во делот на кредитирање на нефинансиски правни лица, како и умерен раст во делот на кредитирање на население, при што не се планираат значителни промени во структурата на активата. Исто така не се планирани значителни промени во структурата на изворите на финансирање, така што депозитите

на нефинансискиот сектор и натаму остануваат со доминантно учество во вкупните извори на средства.

4. Известување за промени во сметководствените политики и методи на вреднување.

Во извештајниот период од 2019 година нема промени во сметководствените политики и методи на вреднување.

5. Исплатени дивиденди

Согласно Одлуката за употреба и распоредување на нераспределената добивка до 31.12.2018 година и Одлуката за утврдување датуми при исплата на дивидендата за 2018 година, Банката почнувајќи на 07.05.2019 година изврши исплата на дивидендата за 2018 година на акционерите иматели на обични акции кои се евидентирани во книгата на акции на 19.04.2019 година. Од вкупно пресметаната дивиденда за 2018 година во износ од 957.208 илјади денари, исплатена е дивиденда на правни лица во износ од 536.520 илјади денари и на физички лица во износ од 420.688 илјади денари. Износот на дивиденда по акција е 420,00 денари, односно 42,0% од номиналната вредност на акцијата.

6. Вложувања или продажба на материјални средства (недвижности, постројки и опрема) или значителен отпис (поголем од 30% од вредноста на средството споредено со последните годишни ревидирани финансиски извештаи)

Недвижностите и опремата во извештајниот период од 2019 година бележат намалување од 2,2% во однос на декември 2018 година, главно како резултат на пресметана амортизација.

7. Промени во кредитните задолжувања (намалувања или зголемување поголеми од 30%)

Во извештајниот период од 2019 година обврските по кредити бележат намалување од 5,4% во однос на декември 2018 година, главно како резултат на повисокиот износ на редовна отплата на обврските по кредити во однос на износот на новите повлекувања по договорите за кредит.

Скопје, 24.10.2019 година.